

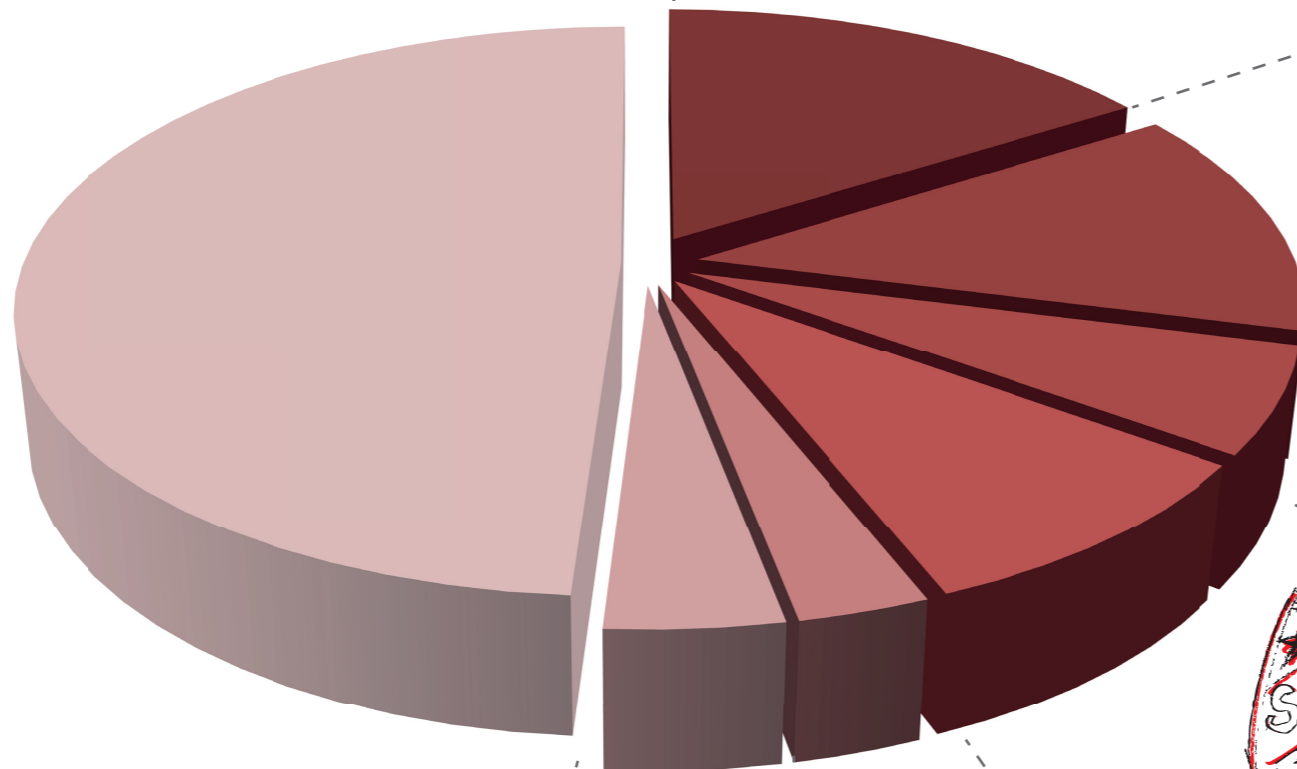
Hoe het industriële voedselsysteem bijdraagt aan de klimaatcrisis

Food sovereignty: 5 steps to cool the planet and feed its people: <http://grain.org/e/5102>

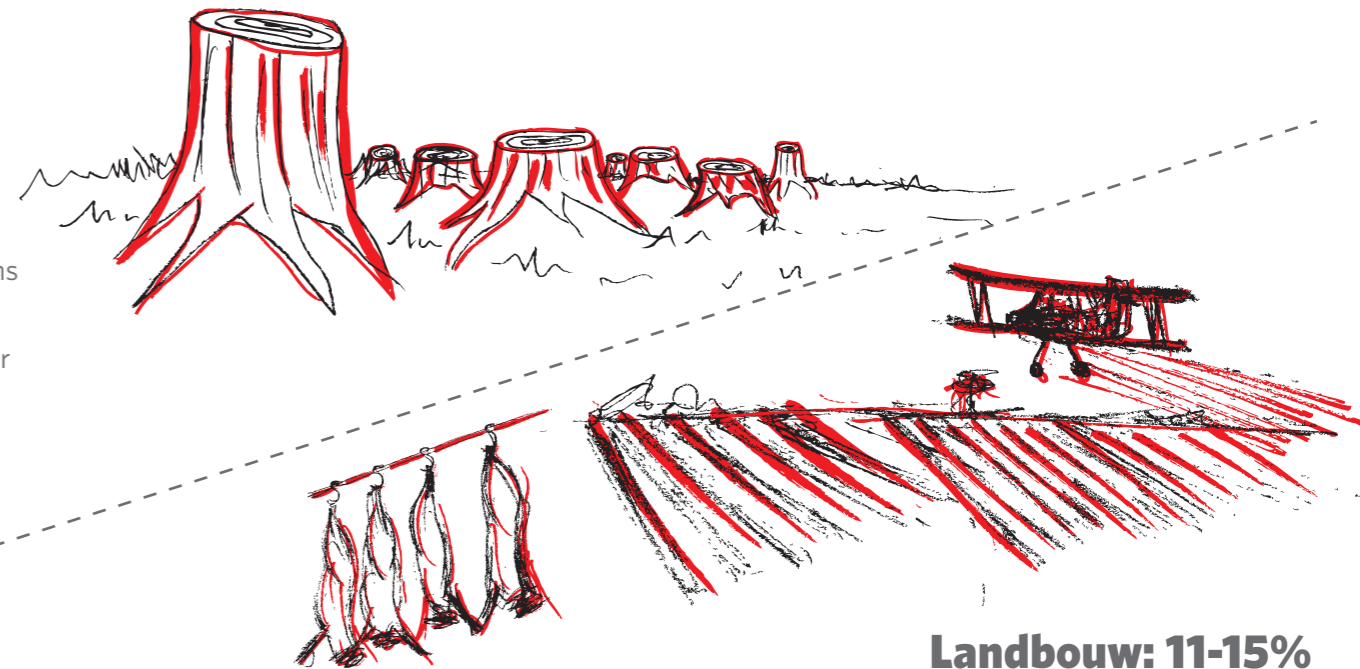
Tussen 44% en 57% van alle broeikasgasemissies is afkomstig van het wereldwijde voedselsysteem

Andere niet-voedsel gerelateerde emissies: 43-56%

Ontbossing: 15-18%

Voordat het planten begint, doen de bulldozers hun werk. Wereldwijd oefent de industriële landbouw druk uit op savannes, moerassen en bossen, doordat enorme hoeveelheden land worden ondergeploegd. De FAO zegt dat de uitbreiding van de landbouwrens goed is voor 70-90% van de wereldwijde ontbossing, minstens de helft daarvan voor de productie van een paar landbouwgrondstoffen voor export. De bijdrage van de landbouw aan ontbossing is dus goed voor 15-18% van de wereldwijde uitstoot van broeikasgassen.

Landbouw: 11-15%

Algemeen wordt erkend dat de landbouw zelf 11-15% bijdraagt aan alle broeikasgassen die wereldwijd worden geproduceerd. De meeste van deze emissies zijn het gevolg van het gebruik van industriële stoffen, zoals chemische meststoffen en brandstof om tractoren te laten rijden en irrigatiemachines, alsook de overvloedige mest die door intensieve veehouderij wordt geproduceerd.

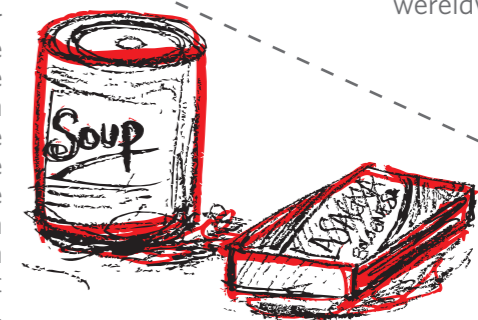
Transport: 5-6%

Het industriële voedselsysteem werkt als een wereldwijd reisbureau. Gewassen voor veevoer kunnen geteeld worden in Argentinië en gevoerd worden naar kippen in Chili die uitgevoerd worden naar China voor verwerking en die uiteindelijk worden opgegeten in een MacDonald's in de VS. Veel van ons voedsel, ver weg in industriële omstandigheden gekweekt, reist duizenden kilometers voor het op ons bord belandt. We kunnen voorzichtig schatten dat het vervoeren van voedsel telt voor een kwart van de wereldwijde uitstoot van broeikasgassen die gelinkt zijn aan vervoer, of 5-6% van de wereldwijde uitstoot van broeikasgassen.

Verwerking & verpakking: 8-10%

De verwerking is de volgende, zeer winstgevende stap in de voedselketen. De transformatie van voedsel in kant-en-klare maaltijden, snacks en dranken vereist een enorme hoeveelheid energie, meestal in de vorm van koolstof. Dat geldt ook voor de verpakking en het inblikken van deze voedingsmiddelen. Het verwerken en verpakken laat de voedselindustrie toe om de rekken van supermarkten en kruideniers te vullen met honderden verschillende formaten en merken, maar het genereert ook een enorme hoeveelheid broeikasgasemissies - ongeveer 8 tot 10% van het wereldwijde totaal.

Invriezen & retail: 2-4%

Koeling is de spil van de moderne supermarkt en de uitgebreide wereldwijde inkoopssystemen van fast food ketens. Waarheen het industriële voedselsysteem ook gaat, daar gaan ook de koude ketens. Gezien het feit dat koeling verantwoordelijk is voor 15 procent van het totale elektriciteitsverbruik wereldwijd, en dat lekken van chemische koelmiddelen een belangrijke bron van broeikasgassen zijn, kunnen we gerust zeggen dat de koeling van voedsel goed is voor 1-2% van alle broeikasgasemissies wereldwijd. De detailhandel in levensmiddelen is goed voor nog eens 1-2%.

Afvval: 3-4%

Het industriële voedselsysteem gooit tot de helft van al het voedsel dat het produceert weg, weggegooid op de lange reis van boerderijen naar handelaars, naar voedselverwerkende bedrijven, en uiteindelijk naar detailhandelaars en restaurants. Veel van dit afval rot op vuilnishopen en stortplaatsen, waar het aanzienlijke hoeveelheden broeikasgassen produceert. Tussen 3.5-4.5% van de wereldwijde broeikasgasemissies komen van afval, en meer dan 90% daarvan wordt geproduceerd door materialen die hun oorsprong vinden in het voedselsysteem.

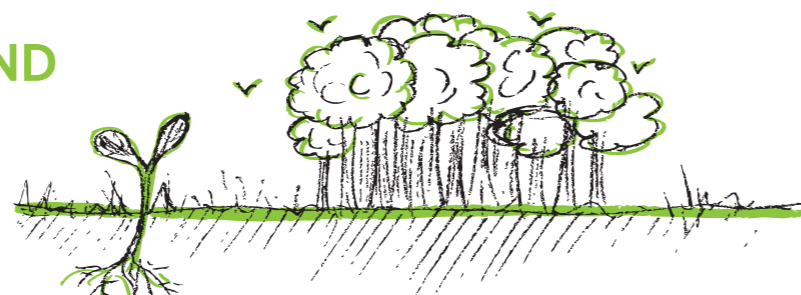

Voedselsoevereiniteit: 5 stappen om de planeet af te koelen en de mensen erop te voeden

Food sovereignty: 5 steps to cool the planet and feed its people: <http://grain.org/e/5102>

01. ZORG VOOR DE GROND

De voedsel/klimaat vergelijking is geworteld in de aarde. De uitbreiding van niet-duurzame landbouwpraktijken in de voorbije eeuw heeft geleid tot de vernietiging van tussen de 30-75% van het organische materiaal op akkerland, en 50% van het organische materiaal op weiden en prairies. Dit enorme verlies aan organisch materiaal is verantwoordelijk voor tussen de 25% en 40% van de huidige overtollige CO₂ in de atmosfeer van de aarde. Maar het goede nieuws is dat deze CO₂ die we de atmosfeer in gestuurd hebben terug in de bodem kan gestopt worden, simpelweg door de praktijken die kleine boeren al generaties lang toepassen, te herstellen. Als het juiste beleid en de juiste stimulansen wereldwijd van kracht zouden zijn, zouden de organische materialen van de bodem kunnen hersteld worden tot pre-industriële landbouwniveaus in een periode van 50 jaar - dat is ongeveer hetzelfde tijds kader die de industriële landbouw nodig had om het te verminderen. Dit zou tussen de 24-30% van alle huidige wereldwijde broeikasgasemissies compenseren.

02. NATUURLIJKE LANDBOUW, GEEN CHEMICALIËN

Het gebruik van chemicaliën op industriële boerderijen neemt voortdurend toe, aangezien de gronden verder worden uitgeput en ongedierte en onkruid immuun worden voor insecticiden en herbiciden. Kleine boeren over de hele wereld hebben echter nog de kennis en de diversiteit van gewassen en dieren om productief te boeren zonder het gebruik van chemicaliën door vruchtwisselingssystemen, integratie van gewas- en dierlijke productie, en het integreren van bomen en wilde vegetatie. Deze praktijken verhogen het productiepotentieel van het land omdat ze de bodemvruchtbaarheid verbeteren en bodemerosie verhinderen. Elk jaar wordt er meer organisch materiaal opgebouwd in de bodem, wat het mogelijk maakt meer en meer voedsel te produceren.

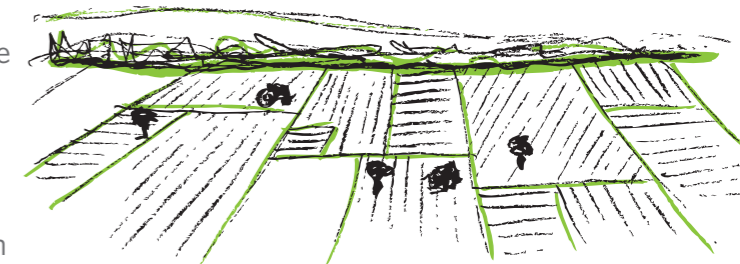
03. SNIJ IN DE VOEDSELKILOMETERS, EN LEG DE NADRIJK OP VERS VOEDSEL

De bedrijfslogica die resulteert in het verschepen van voedsel over de hele wereld en weer terug, slaat nergens op vanuit milieuperspectief, of een ander perspectief voor die kwestie. De wereldwijde handel in voedsel, van het toegankelijk maken van uitgebreide stroken land en bossen om landbouwproducten te produceren tot het bevroren voedsel dat verkocht wordt in supermarkten, is de belangrijkste schuldige in de te zware bijdrage van het voedselsysteem aan de uitstoot van broeikasgassen. Veel van de broeikasgasemissies van het voedselsysteem kunnen geëlimineerd worden als voedselproductie geheroriënteerd wordt naar plaatselijke markten en vers voedsel, en weg van goedkoop vlees en bewerkt voedsel. Maar dit bereiken is waarschijnlijk de zwaarste strijd van al, aangezien bedrijven en overheden er sterk op gericht zijn de handel in voedsel uit te breiden.

04. GEEF HET LAND TERUG AAN DE BOEREN, EN STOP DE MEGA-PLANTAGES

In de afgelopen 50 jaar werd een verbijsterende 140 miljoen hectare - de grootte van bijna alle landbouwgrond in India - overgenomen door vier gewassen die voornamelijk op grote plantages worden geteeld: sojabonen, oliepalm, koolzaad en suikerriet. Het mondiale gebied onder deze en andere industriële grondstoffen, allemaal beruchte uitstoters van broeikasgassen, zal verder groeien als het beleid niet verandert. Vandaag worden kleine boeren op minder dan een kwart van de landbouwgronden ter wereld geperst, maar ze blijven het grootste deel van het voedsel ter wereld produceren - 80% van het voedsel in niet-geïndustrialiseerde landen zegt de FAO. Kleine boeren produceren dit voedsel veel efficiënter dan grote plantages, en op manieren die beter zijn voor de planeet. Een wereldwijde herverdeling van land aan kleine boeren, gecombineerd met beleid dat hen helpt om de bodemvruchtbaarheid herop te bouwen en beleid om lokale markten te steunen, kan de uitstoot van broeikasgassen binnen enkele decennia met de helft verminderen.

05. VERGEET DE VALSE OPLOSSINGEN, FOCUS OP WAT WERKT

Er wordt steeds meer erkend dat voedsel centraal staat in de klimaatverandering. De laatste IPCC verslagen en internationale topconferenties hebben erkend dat voedsel en landbouw een belangrijke rol spelen in broeikasgasemissies en dat klimaatverandering een enorme uitdaging vormt voor ons vermogen om een groeiende wereldbevolking te voeden. En toch is er nog geen enkele politieke wil geweest om het dominante model van industriële voedselproductie en -distributie aan te vechten. In plaats daarvan stellen overheden en bedrijven een aantal valse oplossingen voor. Er is de lege huls van "Climate Smart Agriculture", wat in wezen gewoon een rebranding is van de Groene Revolutie. Er zijn nieuwe, riskante technologieën zoals gewassen genetisch zo gebouwd dat ze bestand zijn tegen droogte of grootschalige geo-engineering-projecten. Er zijn mandaten voor biobrandstoffen die landroof in het Zuiden aandrijven. En er zijn koolstofmarkten en REDD+ projecten, die voornamelijk de ergste overtreders van koolstofemissies toelaten om besnoeiingen in emissies te vermijden door de bossen en landerijen van boeren en inheemse volkeren te veranderen in beschermde parken en plantages. Geen enkele van deze "oplossingen" kan werken omdat ze allemaal de enige effectieve oplossing tegenwerken: een verschuiving van een geglobaliseerd, industrieel voedselsysteem dat door bedrijven wordt bestuurd naar een lokaal voedselsysteem in de handen van kleine boeren.